

Diskusia Trojica: Roksolana Zharkova - Oľga Gluščíková

30.9.2026 - | Literárne informačné centrum

Mýty slovenského severu v cyrilike.

Ukrajinská prekladateľka a literárna teoretička Roksolana Zharkova má k slovenskej literatúre blízko. Okrem toho, že výborne ovláda jazyk svojho západného suseda, so slovenským literárnym prostredím sa pravidelne stretáva aj v rámci tvorivých a výskumných projektov. V máji 2025 sa tak na literárnom podujatí v Trnave osobne zoznámila, okrem iných, aj s poetkou Oľgou Gluščíkovou, ktorej tvorba pre ňu nebola neznáma. Jej poéziu už čiastočne prekladala a v Banskej Štiavnici bude mať možnosť venovať zbierke sústredený čas a hľadať v ukrajinčine ekvivalenty pre jej špecifický rytmus, obraznosť, nárečové či kultúrne konotácie a predovšetkým pre osobitý spôsob, akým autorka prepája človeka s krajinou.

Severské mýty, ktoré vyšli vo vydavateľstve Skalná ruža v roku 2024 nie sú len básnickou knihou o konkrétnom kraji, ale aj osobitou výpoveďou o vzťahu človeka k miestu, z ktorého pochádza. Hovorí o krehkej symbióze medzi krajinou a človekom. A táto krajina je v básňach len zdanlivo anorganická: pulzuje, preniká, odovzdáva sa, prijíma i berie. Oľga Gluščíková vo svojej tretej básnickej zbierke zostupuje do hlbín osobnej i kolektívnej pamäti. Orava v jej básňach nie je iba miestom, ale živým organizmom, ktorý je úzko prepojený s človekom, jeho telom, rodinou, predkami, traumami i rituálmi

Čo sa deje s básňou, keď prekročí hranice jazyka? Čo všetko sa môže stratiť a čo, naopak, objaviť pri preklade? Ako asi znie drsná, živelná krajina Oravy v ukrajinčine? Čo si asi prekladateľka a autorka myslia o vete Jima Jarmuscha, ktorú vložil vo filme Paterson do úst Adama Drivera, že „prekladať poéziu je ako sprchovať sa v pršiplášti“? A čo môže ukrajinská čitateľka alebo čitateľ v slovenských *Severských mýtoch* objaviť napriek odlišnej historickej a kultúrnej skúsenosti? O preklade poézie, spoločných témach slovenskej a ukrajinskej literatúry, o pamäti, krajine a tvorivom pobyte v Banskej Štiavnici budú hovoriť Roksolana Zharkova a Oľga Gluščíková v ďalšej diskusii cyklu Trojica Air. Záznam z tejto debaty moderovanej Dadom Nagyom si môžete pozrieť v premiére 12.10. o 16:00 **na našom youtube**.

TROJICA AIR je od roku 2020 rezidenciou pre prekladateľov a prekladateľky slovenskej literatúry do cudzích jazykov.

Roksolana Zharkova je ukrajinská poetka, literárna vedkyňa, kritička a prekladateľka modernej slovenskej literatúry. Pochádza zo západnej Ukrajiny, študovala ukrajinskú filológiu na Ľvovskej národnej univerzite Ivana Franka a od roku 2014 je doktorkou filologických vied v odbore teórie literatúry. Vo svojej odbornej práci sa venuje najmä ženskej literatúre, feministickej kritike a komparatívnej literárnej analýze.

Ako prekladateľka sa najprv venovala odborným textom, neskôr sa sústredila na literatúru. Do ukrajinčiny prekladá slovenskú poéziu, okrem iných diela Oľgy Gluščíkovej, Juliany Sokolovej, Mirky Ábelovej či Patrície Gabrišovej. V roku 2026 vyšiel jej ukrajinský preklad zbierky *Vdychovanie škoric* Patrície Gabrišovej. Spolupracuje s literárnymi časopismi a vydavateľstvami ako autorka, kritička, prekladateľka, redaktorka a korektorka a zapája sa do literárnych, prekladateľských a výskumných projektov v strednej a severnej Európe.

Olga Gluščíková pochádza z Rabče na Orave a vo svojej tvorbe sa opakovane vracia k vzťahu človeka a krajiny, k pamäti, rodinným väzbám a ženskému prežívaniu. Je autorkou básnických zbierok *Uložená do stromov* (2014), *Atlas biologických žien* (2018) a *Severské mýty* (2024). Jej tretia zbierka prináša osobitú poetiku založenú na prepojení tela, krajiny a pamäti. Orava v nej vystupuje ako priestor osobnej histórie, rodových väzieb, starých príbehov a rituálov. *Severské mýty* vydalo vydavateľstvo Skalná ruža v roku 2024.

Ukrajinská prekladateľka a literárna teoretička Roksolana Zharkova má k slovenskej literatúre blízko. Okrem toho, že výborne ovláda jazyk svojho západného suseda, so slovenským literárnym prostredím sa pravidelne stretáva aj v rámci tvorivých a výskumných projektov. V máji 2025 sa tak na literárnom podujatí v Trnave osobne zoznámila, okrem iných, aj s poetkou Olgou Gluščíkovou, ktorej tvorba pre ňu nebola neznáma. Jej poéziu už čiastočne prekladala a v Banskej Štiavnici bude mať možnosť venovať zbierke sústredený čas a hľadať v ukrajinčine ekvivalenty pre jej špecifický rytmus, obraznosť, nárečové či kultúrne konotácie a predovšetkým pre osobitý spôsob, akým autorka prepája človeka s krajinou.

Severské mýty, ktoré vyšli vo vydavateľstve Skalná ruža v roku 2024 nie sú len básnickou knihou o konkrétnom kraji, ale aj osobitou výpoveďou o vzťahu človeka k miestu, z ktorého pochádza. Hovorí o krehkej symbióze medzi krajinou a človekom. A táto krajina je v básňach len zdanlivo anorganická: pulzuje, preniká, odovzdáva sa, prijíma i berie. Olga Gluščíková vo svojej tretej básnickej zbierke zostupuje do hlbín osobnej i kolektívnej pamäti. Orava v jej básňach nie je iba miestom, ale živým organizmom, ktorý je úzko prepojený s človekom, jeho telom, rodinou, predkami, traumami i rituálmi

Čo sa deje s básňou, keď prekročí hranice jazyka? Čo všetko sa môže stratiť a čo, naopak, objaviť pri preklade? Ako asi znie drsná, živelná krajina Oravy v ukrajinčine? Čo si asi prekladateľka a autorka myslia o vete Jima Jarmuscha, ktorú vložil vo filme Paterson do úst Adama Drivera, že „prekladať poéziu je ako sprchovať sa v pršiplášti“? A čo môže ukrajinská čitateľka alebo čitateľ v slovenských *Severských mýtoch* objaviť napriek odlišnej historickej a kultúrnej skúsenosti? O preklade poézie, spoločných témach slovenskej a ukrajinskej literatúry, o pamäti, krajine a tvorivom pobyte v Banskej Štiavnici budú hovoriť Roksolana Zharkova a Olga Gluščíková v ďalšej diskusii cyklu Trojica Air. Záznam z tejto debaty moderovanej Dadom Nagyom si môžete pozrieť v premiére 12.10. o 16:00 **na našom youtube**.

TROJICA AIR je od roku 2020 rezidenciou pre prekladateľov a prekladateľky slovenskej literatúry do cudzích jazykov.

Roksolana Zharkova je ukrajinská poetka, literárna vedkyňa, kritička a prekladateľka modernej slovenskej literatúry. Pochádza zo západnej Ukrajiny, študovala ukrajinskú filológiu na Lvovskej národnej univerzite Ivana Franka a od roku 2014 je doktorkou filologických vied v odbore teórie literatúry. Vo svojej odbornej práci sa venuje najmä ženskej literatúre, feministickej kritike a komparatívnej literárnej analýze.

Ako prekladateľka sa najprv venovala odborným textom, neskôr sa sústredila na literatúru. Do ukrajinčiny prekladá slovenskú poéziu, okrem iných diela Olgy Gluščíkovej, Juliany Sokolovej, Mirky Ábelovej či Patrície Gabrišovej. V roku 2026 vyšiel jej ukrajinský preklad zbierky *Vdychovanie škoric* Patrície Gabrišovej. Spolupracuje s literárnymi časopismi a vydavateľstvami ako autorka, kritička, prekladateľka, redaktorka a korektorka a zapája sa do literárnych, prekladateľských a výskumných projektov v strednej a severnej Európe.

Olga Glušťíková pochádza z Rabče na Orave a vo svojej tvorbe sa opakovane vracia k vzťahu človeka a krajiny, k pamäti, rodinným väzbám a ženskému prežívaniu. Je autorkou básnických zbierok *Uložená do stromov* (2014), *Atlas biologických žien* (2018) a *Severské mýty* (2024). Jej tretia zbierka prináša osobitú poetiku založenú na prepojení tela, krajiny a pamäti. Orava v nej vystupuje ako priestor osobnej histórie, rodových väzieb, starých príbehov a rituálov. *Severské mýty* vydalo vydavateľstvo Skálna ruža v roku 2024.

<https://www.litcentrum.sk/clanok/diskusie-trojica-roksolana-zharkova-olga-glustikova>